

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV
GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV
Curs /Curso
2021-2022

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	Teoria de l'Espectacle i la Comunicació <i>Teoría del Espectáculo y la Comunicación</i>				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	5	Curs <i>Curso</i>	1º	Semestre <i>Semestre</i>	2º
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> <i>bàsica, específica, optativa</i> <i>básica, específica, optativa</i>	Bàsica <i>Básica</i>	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>		Valencià/Castellà <i>Valenciano/Castellano</i>	
Matèria <i>Materia</i>	Teòrica <i>Teórica</i>				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Títol Superior en Art Dramàtic <i>Título Superior en Arte Dramático</i>				
Especialitat <i>Especialidad</i>	Direcció <i>Dirección</i>				
Centre <i>Centro</i>	Escola Superior d'Art Dramàtic <i>Escuela Superior de Arte Dramático</i>				
Departament <i>Departamento</i>	Teoria teatral <i>Teoría Teatral</i>				
Professorat <i>Profesorado</i>	Rubén Rodríguez Lucas				
e-mail <i>e-mail</i>	rubenrl@hotmail.com				
1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>					
<p>Estudi dels principis del llenguatge escènic i audiovisual. Anàlisi i comprensió de la creació dramàtica i audiovisual com a fenòmens comunicatius: aspectes estètics, semiòtics, antropològics i sociològics. Introducció a la Teoria de la Comunicació.</p> <p><i>Estudio de los principios del lenguaje escénico y audiovisual. Análisis y comprensión de la creación dramática y audiovisual como fenómenos comunicativos: aspectos estéticos, semióticos, antropológicos y sociológicos. Introducción a la Teoría de la Comunicación.</i></p>					
1.2 Coneixements previs <i>Conocimientos previos</i>					

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

- Nocions d'història del teatre
- Nocions de literatura dramàtica
- Nocions d'història de l'art
- Nocions de les diferents arts de l'espectacle
- Coneixement de les característiques generals del fet teatral
- Tècniques de treball intel·lectual adequades per a la realització de distintes activitats procedimentals

- *Nociones de historia del teatro*
- *Nociones de literatura dramática*
- *Nociones de historia del arte*
- *Nociones de las diferentes artes del espectáculo*
- *Conocimiento de las características generales del hecho teatral*
- *Técnicas de trabajo intelectual adecuadas para la realización de distintas actividades procedimentales*

2 Competències de l'assignatura

Competencias de la asignatura

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)

Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

Competències específiques

- Concebre i fonamentar el procés de creació personal, tant en la metodologia de treball com en la renovació estètica.
- Dominar l'univers dels signes que formen part del procés de comunicació teatral.
- Dominar els diversos codis que intervenen en la creació escènica.
- Dominar els fonaments del llenguatge escènic.

Competències transversals o genèriques

- Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
- Desenvolupar idees i arguments de manera crítica i raonada.
- Buscar l'excel·lència i la qualitat en l'activitat professional.
- Dominar la metodologia de la investigació per a generar projectes, idees i solucions viables.
- Potenciar una consciència crítica, aplicant una visió constructiva al propi treball i al dels altres, desenvolupant una ètica professional que establisca una relació adequada entre els mitjans que s'utilitzen i els fins que es persiguen.

Competencias específicas

- *Concebir y fundamentar el proceso de creación personal, tanto en la metodología de trabajo como en la renovación estética.*
- *Dominar el universo de los signos que forman parte del proceso de comunicación teatral.*
- *Dominar los diversos códigos que intervienen en la creación escénica.*
- *Dominar los fundamentos del lenguaje escénico.*

Competencias transversales o genéricas

- *Recoger información significativa, analizarla, sintetizarla y gestionarla adecuadamente.*
- *Desarrollar ideas y argumentos de manera crítica y razonada.*
- *Buscar la excelencia y la calidad en la actividad profesional.*
- *Dominar la metodología de la investigación para generar proyectos, ideas y soluciones viables.*
- *Potenciar una conciencia crítica, aplicando una visión constructiva al propio trabajo y al de los demás, desarrollando una ética profesional que establezca una relación adecuada entre los medios que se utilizan y los fines que se persiguen.*

3 Resultats d'aprenentatge <i>Resultados de aprendizaje</i>	
RESULTATS D'APRENTATGE <i>RESULTADOS DE APRENDIZAJE</i>	COMPETÈNCIES RELACIONADES <i>COMPETENCIAS RELACIONADAS</i>
<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer els elements (signes) fonamentals de la comunicació en relació amb les arts escèniques. - Comprensió de l'espectacle com a fenomen multicanal i xarxa de codi. - Conèixer la terminologia bàsica de la teoria de la comunicació i l'espectacle. - Conèixer els conceptes bàsics a l'entorn de la producció i la recepció de l'espectacle, i els diferents modes de percepció, comprensió i interpretació del fet espectacular. - Conèixer les diferents teories articulades en torn a la relació espectacle-públic. - Conèixer les idees bàsiques dels sistemes de teorització del fet espectacular. <ul style="list-style-type: none"> - <i>Conocer los elementos (signos) fundamentales de la comunicación en relación con las artes escénicas.</i> - <i>Comprensión del espectáculo como fenómeno multicanal y red de códigos.</i> - <i>Conocer la terminología básica de la teoría de la comunicación y el espectáculo.</i> - <i>Conocer los conceptos básicos en el entorno de la producción y la recepción del espectáculo, y los diferentes modos de percepción, comprensión e interpretación del hecho espectacular.</i> - <i>Conocer las diferentes teorías articuladas en torno a la relación espectáculo-público.</i> - <i>Conocer las ideas básicas de los sistemas de teorización del hecho espectacular.</i> 	CT 1 CT 2 CT 3 CT 4 CT 6 CT 7 CT 8 CT 9 CG 1 CG 3 CG 4 CE 4 CE 5

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes, ... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas, ...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
<p>1. Marc conceptuais: A. Semiologia; B. Antropologia; C. Sociologia; D. Fenomenologia; E. Teoria del teatre i Teatre de la teoria: la pràctica espectacular com a reflexió i recerca. F. Posmodernitat/Posdramàtic. G. Mise en abyme.</p> <p>2. El procés comunicatiu i els sistemes significants. <i>Convencions generals, particulars i singulars.</i> Comunicació i experiència estètica. El signe teatral i els codis de la representació.</p> <p>3. Eines d'anàlisi d'espectacles. Descripció verbal; Notació; Qüestionaris sistemàtics. La cooperació del receptor.</p> <p>4. Components de l'espectacle I: l'actor i el personatge.</p> <p>4.1 El treball de l'actor. Partitura i subpartitura.</p> <p>4.2 El personatge representat. Tipologies. Composició, descomposició i recomposició.</p> <p>4.3 Anàlisi de la gestualitat.</p> <p>4.4 La veu i l'ús de la paraula.</p> <p>4.5 Caracterització externa: tipologia i funcions.</p> <p>5. Components de l'espectacle II: l'espai i el lloc (re)presentat.</p> <p>5.1 La relació espacial: punt focal i punt de vista de l'espai teatral.</p> <p>5. 2 La (re)presentació de l'espai: dramàtic; escènic; escenogràfic; textual; gestual.</p> <p>5.3 L'escenografia.</p> <p>5.4 L'objecte escenogràfic.</p>	<p>Febrer Temes 1 i 2 / Conceptes generals / Visionat d'Espectacles i debat.</p> <p>Març Temes 3 i 4 Conceptes generals / Visionat d'Espectacles i debat</p> <p>Abril Tema 5 / Visionat d'Espectacles i debat</p> <p>Maig Tema 6 i 7/ Visionat i anàlisi d'escenes</p> <p>Juny Tema 7 Visionat i anàlisi d'escenes / Treballs</p> <p><i>Febrero Temas 1 y 2 / Conceptos generales / Visionado de Espectáculos y debate.</i></p> <p><i>Marzo Temas 3 y 4 Conceptos generales / Visionado de Espectáculos y debate</i></p> <p><i>Abril Tema 5 / Visionado de Espectáculos y debate</i></p> <p><i>Mayo Tema 6 y 7 / Visionado y análisis de escenas</i></p>

5.5 La il·luminació.

5.6 L'espai sonor.

6. Components de l'espectacle III: el temps.

6.1 Temporalitat viscuda i ficcional.

6.2 Continuitat i fragmentació. Seqüenciació.

6.3 Ritme: global i específics.

6.4 L'experiència espaciotemporal: els cronotopos.

7. Les condicions de la recepció.

7.1 Fenomenologia de la recepció. La visualitat com a eina d'anàlisi. Participació i distància.

7.2 El cos de l'espectador. Aportacions de la neurociència.

7.3 Sociologia de l'espectador i de la representació.

7.4 Aproximació antropològica, anàlisi intercultural i etnoescenologia.

1. **Marcos conceptuals:** A. Semiologia; B. Antropologia; C. Sociologia; D. Fenomenologia; E. Teoria del teatre y Teatro de la teoría: la práctica espectacular como reflexión e investigación. F. Posmodernidad/Posdramático. G. Mise en abyme.

2. **El proceso comunicativo y en los sistemas significantes.** Convenciones generales, particulares y singulares. Comunicación y experiencia estética. El signo teatral y en los códigos de la representación.

3. **Herramientas de Análisis de espectáculos.** Descripción verbal; notación; Cuestionarios sistemáticos. La cooperación del receptor.

4. Componentes del espectáculo I: el actor y el Personaje.

4.1 El Trabajo del actor. Partitura y subpartitura.

4.2 El Personaje representado. Tipologías. Composición, descomposición y recomposición.

4.3 Análisis de la gestualidad.

4.4 La voz y el Uso de la palabra.

4.5 Caracterización externa: tipología y Funciones.

5. Componentes del espectáculo II: el espacio y el lugar (re) presentado.

5.1 La relació espacial: punto focal y punto de vista del espacio teatral.

Junio Tema 7 Visionado y análisis de escenas / Trabajos

5. 2 *La (re) presentación del espacio: Dramático; escénico; escenográfico; textual; gestual.*

5.3 *La escenografía.*

5.4 *El Objeto escenográfico.*

5.5 *La iluminación.*

5.6 *El espacio sonoro.*

6. Componentes del espectáculo III: el tiempo.

6.1 *Temporalidad vivida y ficcional.*

6.2 *Continuidad y Fragmentación. Secuenciación.*

6.3 *Ritmo: global y Específicos.*

6.4 *La experiencia espacio-: los cronotopo.*

7. *Las condiciones de la recepción.*

7.1 *Fenomenología de la recepción. La visualidad como herramienta de Análisis. Participación y distancia.*

7.2 *El cuerpo del espectador. Aportaciones de la neurociencia.*

7.3 *Sociología del espectador y de la representación.*

7.4 *Aproximación antropológica, Análisis intercultural y etnoescenología.*

5 Activitats formatives

Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials

Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	CT 1 CT 2	71,5 hores
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>		
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	CT 3 CT 4	8 hores
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>		2 hora
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	CG 1 CE 5	3,5 hores
SUBTOTAL			85 hores

5.2 Activitats de treball autònom

Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge <i>Metodología de enseñanza-aprendizaje</i>	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge <i>Relación con los Resultados de Aprendizaje</i>	Volum treball (en nº hores o ECTS) <i>Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)</i>
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	CT 1 CT 2 CT 3 CT 4	23 hores
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	CT 1 CT 2 CT 3 CT 4	13 hores
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	CG 3	4 hores

SUBTOTAL	40 hores
TOTAL	125 hores

6 Sistema d'avaluació i qualificació

Sistema de evaluación y calificación

6.1 Instruments d'avaluació

Instrumentos de evaluación

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprenentatge avaluats <i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i>	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
- Assistència i participació	CT 2	25%
- Control de lectura	CT 4	
- Treball	CG 1	25%
- Examen	CE 5	50%
- <i>Asistencia y participación</i>		25%
- <i>Control de lectura</i>		25%
- <i>Trabajo</i>		50%
- <i>Examen</i>		

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega

Criterios de evaluación y fechas de entrega

1. Donada la importància que es concedeix a l'assistència a classe i a la implicació de l'alumne en el procés, l'assistència és obligatòria i no es podrà superar l'assignatura amb més d'un 20% de faltes d'assistència.

2. El treball es realitzarà sobre dues referències de la mateixa unitat didàctica. L'alumne haurà de sintetitzar els conceptes essencials que es presenten, reflectint l'estructura seguida per l'autor per a la seva exposició. A més, el treball contindrà: índex paginat, presentació, conclusions personals, llistat d'enllaços d'internet comentats, llistat de bibliografia temàtica i qualsevol altra aportació personal. Es valoraran els aspectes formals. L'alumne plantejarà el treball a principis de curs i la data límit de presentació serà el **29-04-2022**. La data del control de lectura serà el **27-03-2022**.

3. Tant en els treballs com en l'examen, les faltes d'ortografia restaran: 0'2 la paraula mal escrita i 0'1 la paraula que estiga sense titlla.

4. Es tindrà en compte la implicació de l'alumne, la seva iniciativa i la seva participació en la dinàmica de les classes.

5. Les qualificacions podran ser: Suspens, Aprovat, Notable, Excel·lent, Matrícula d'honor, No qualificat, No presentat.

El «No presentat» o «No presentada» es considerarà una condició, sempre entesa com a excepcional, i no una qualificació. Per tant, la valoració d'aquesta condició estarà sotmesa a la consideració de la direcció del centre, una vegada estudiada la documentació que acredite i justifique les circumstàncies particulars.

La «No qualificació» és una opció de què disposa el professorat quan no tinga elements de valoració per a qualificar una assignatura numèricament. Equival a un suspens amb caràcter general i consumeix convocatòria.

1. Dada la importancia que se concede a la asistencia en clase y a la implicación del alumno en el proceso, la asistencia es obligatoria y no se podrá superar la asignatura con más de un 20% de faltas de asistencia.

*2. El trabajo se realizará sobre dos referencias de la misma unidad didáctica. El alumno deberá sintetizar los conceptos esenciales que se presentan, reflejando la estructura seguida por el autor para su exposición. Además, el trabajo contendrá: índice paginado, presentación, conclusiones personales, listado de enlaces de Internet comentados, listado de bibliografía temática y cualquier otra aportación personal. Se valorarán los aspectos formales. El alumno planteará el trabajo a principios de curso y la fecha límite de presentación será el **29-04-2022**. La fecha del control de lectura será el **¿?-03-2022**.*

3. Tanto en los trabajos como en el examen, las faltas de ortografía restarán: 0'2 la palabra mal escrita y 0'1 la palabra que esté sin tilde.

4. Se tendrá en cuenta la implicación del alumno, su iniciativa y su participación en la dinámica de las clases.

5. Las calificaciones podrán ser: Suspenso, Aprobado, Notable, Sobresaliente, Matrícula de honor, No calificado, No presentado.

El «No presentado» o «No presentada» se considerará una condición, siempre entendida como excepcional, y no una calificación. Por lo tanto, la valoración de esta condición estará sometida a

la consideración de la dirección del centro, una vez estudiada la documentación que acredite y justifique las circunstancias particulares.

La «No Calificación» es una opción de la que dispone el profesorado cuando carezca de elementos de valoración para calificar una asignatura numéricamente. Equivale a un suspenso a todos los efectos y consume convocatoria.

6.3 **Sistemes de recuperació**

Sistemas de recuperación

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)

Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

L'alumne que no segueix l'avaluació contínua o haja suspès tindrà dret a la segona convocatòria on realitzarà un examen de la matèria (75% de la nota) i farà un treball sobre el temari (25%)

El alumno que no siga la evaluación continua o haya suspendido tendrá derecho a la segunda convocatoria donde realizará un examen de la materia (75% de la nota) y entregará un trabajo sobre el temario (25%)

7 **Bibliografia**

Bibliografía

Bibliografia bàsica

ABELLAN, J. (1983): *La representació teatral*, Barcelona, Institut del Teatre.

BLEEKER, M. (2011): *Visuality in Theatre. The Locus of looking*, Palgrave Macmillan

DE MARINIS, M (1998): *Entendre el teatre. Perfils d'una nova teatrològia*, Barcelona, Institut del Teatre

GUÉNOUN, D. (2015): *¿El teatro es necesario?*, Madrid, Ediciones Antígona

KOWZAN, T. (1997): *El signo y el teatro*, Madrid, Arco/Libros.

LEHMAN, H-T. (2013): *El teatro posdramático*, Murcia, Cendeac

MELENDRES, J (2006): *La teoria dramàtica. Un viatge a través del pensament teatral*, Barcelona, Institut del Teatre

PAVIS, P. (2000): *El análisis de los espectáculos*, Barcelona, Paidós

PAVIS, P. (2008): *Diccionario del teatro*, Barcelona, Paidós

PAVIS, P (2016): *Diccionario de la performance y del teatro contemporáneo*, Ciutat de Mèxic, Paso de Gato

PRADIER, J.-M. (1998): *Fànic, fàl·lic, fàtic. Vers una teoria neurocultural dels espectacles vius*, València, Universitat de València

RANCIÈRE, J (2000): *El espectador emancipado*, Castelló, Ellago Ediciones

SOFIA, G (2015): *Las acrobacias del espectador. Neurociencias y teatro y viceversa*, México DF, Paso de Gato

*El professor facilitarà bibliografia complementària en cada una de les unitats didàctiques.